

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית

מנחם אב תשע"ה

כ"ט

מבחן הסמכה - בהלכות שבת

הוראות לנבחן:
 א. יש לנמק כל תשובה, ולציין בה את כל המקורות מהגמרא, ומשיטות הראשונים, ולהביא את הכרעת השו"ע, הרמ"א, ונושאי הכלים. תשובה שאינה מנומקת ומפורטת בהתאם להנ"ל – לא תקבל.
 ב. המבחן מחולק לשני חלקים: חלק א' – עיון. יש לענות בו על 7 שאלות בלבד. חלק זה הינו 70% מציון הבחינה. חלק ב' – בקיאות. יש לענות על 5 שאלות בלבד. חלק זה הינו 30% מציון הבחינה.

נבחן יקר! נא התמקד בתשובתך, רק על הנידון בשאלה בלבד!
 כתוב את תשובותיך, רק בחלק השמאלי של מחברת התשובות. השתדל לשמור על כתב קריא, ברור, ומסודר. הקפד לכתוב, כל תשובה חדשה בתחילת כל דף, וכל חלק חדש מהתשובה, בשורה חדשה.

חלק א'

שהייה וחזרה

1. א. האם מותר להשהות, להחזיר, לתת לכתחילה, על פלטה של שבת?
2. ב. השהה או החזיר, בשוגג או במזיד, מה דין המאכל?
3. ג. באלו אופנים מותר לצלות מבעוד יום גדי או עז? פרט!

מלבן

2. א. המנער טליתו בשבת. באלו אופנים הוא חייב? פרט את האופנים והסבר את הגדרתם!!
3. ב. מהם התנאים הנצרכים על מנת לקפל טלית בשבת? והאם מותר לקפלה ביו"ט שחל בער"ש?
4. ג. "כל כיבוס זלית ביה כיסכוס לא שמיא כיבוס." באר מימרא זו! וכיצד נפסקה ההלכה?

מוקצה

3. א. כתוב ששה מקרים, (לפחות), שהותר בהם טלטול 'מוקצה מחמת גופו', ונמק!!
4. ב. הבא את דעות הראשונים, בהיתר טלטול כיסוי בור, כלים, חבית הטמונה בקרקע, וכיצד נפסקה בהם ההלכה?
5. ג. מנעל חדש המהודק או רפוי על הדפוס. האם מותר לטלטל את הנעל או את הדפוס? והאם יש הבדל בדין זה בין איש לאשה? ומדוע?

בניין בכלים

4. א. הבא את דעות הראשונים ופרט כיצד נפסקה ההלכה במימרות אלו:
"נתנו במגדל ונעל בפניו ואבד המפתח הרי זה עירוב." " **שובר אדם החבית לאכול ממנה גרוגרת."**
5. ב. האם מותר לעשות נקב בחבית במקום שלא היה נקב או במקום שהיה הנקב? פרט דבריך!!
6. ג. מסמר התחוב בקיר או בחבית האם מותר להוציאו ולהכניסו? נמק!

אוהל

5. א. האם מותר להניח שטיח מגולגל על פרגולה? ומה הדין בהיה מונח כבר ע"ג הפרגולה האם מותר לפרסו? התייחס בתשובתך הן לפרגולה עצמה והן לשטיח.
6. ב. "הנוד והמשמרת לא יעשה ואם עשה פטור אבל אסור." באר מימרא זו וכתוב מה נפסק להלכה?
7. ג. האם מותר לפרוס סדין על מוט שע"ג המיטה על מנת שלא ייעקץ מיתושים וכדו? ומדוע?

מבשל

6. א. בישל בשבת, בשוגג, או במזיד, האם מותר לאכול את התבשיל ומתי? מה דין הסיר? ומה הדין אם התערבב האוכל שבושל עם אוכל שהיה כבר מבושל מערב שבת?
7. ב. האם מותר להניח תבשיל לח רותח או תבשיל קר המבושל כל צורכו, על סיר העומד על גבי האש? באר היטב!!
8. ג. האם מותר לערבב תבשיל בשבת? פרט את הדין! ונמק!!
9. ד. האם מותר לתת מים צוננים לתוך כלי ראשון? ומה הדין כאשר רוקן את תכולתו של הכלי?

בית יחב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד. 36016, מיקוד 91360, מל: 02-5313143/4 www.rabanut.gov.il

דיינות, תעודות הסמכה והשת"ג – פקס: 02-5000353 דוא"ל: orly@rabbinate.gov.il

רישום לבחינות רבנות וקבלת תוצאות – פקס: 02-5313198 דוא"ל: exams@rabbinate.gov.il

Beit Yahav, 80 Yirmiyahu St., Jerusalem P.O.B. 36016 Tel.: 02-5313143/4 Fax: 02-5000353

בורר וסחיטה

- א. כתוב מספר דוגמאות (4 לפחות) שבהם מותר לברור פסולת מתוך אוכל? ונמק!
- ב. באר מהי ההגדרה ההלכתית של : בורר לאלתר? בורר ביד? בורר אוכל מפסולת?
- ג. האם מותר לסחוט פירות בשבת? פרט את הדין!!!
- ד. האם מותר לרסק קרח לתוך כוס מים? ומדוע?

גוזז כותב מוחק תופר ומעמר

8. א. האם איסור גזירת ציפורניים או להסתפר בשבת הוא מהתורה? ומדוע? ומה הדין באשה ששכחה ליטול ציפורניה וליל טבילתה חל לביל שבת? פרט!
- ב. מהי ההגדרה ההלכתית ל'תופר'?
- ג. הכותב או המוחק בשבת. מתי חיובו הוא מהתורה? פרט את הדין!!
- ד. המקבץ מלח או תאנים האם חייב חטאת? ומדוע?

חלק ב' – בקיאות

קידוש

1. א. המתפלל ערבית מבעוד יום האם יכול לקדש מיד?
- ב. נטל את ידיו וברך המוציא קודם שקידש או הבדיל. כיצד יעשה? ומה הדין במקרה שכבר טעם?
- ג. גמר סעודתו וקידש עליו היום. כיצד ינהג ביחס : לברכת המזון? קידוש? לברכת "רצה והחליצנו"?

מלאכת אינו יהודי

2. א. אינו יהודי שתפר בגד או הדליק את הנר לישראל. האם מותר להשתמש בשבת בבגד או בנר?
- ב. נתן לאינו יהודי לכבס את טליתו. האם צריך למחות כשרואהו שמכבסה בפרהסיא?

בא בדרך והחשיך

3. א. מי שבא בדרך וקידש עליו היום. והיו עמו מעות. מהו סדר העדיפות שיעשה? כשיש עמו גוי, חמור, חרש, שוטה, קטן, פרט את הדין ונמק!!!
- ב. מצא ארנק בכיסו בשבת. האם מותר להוליכו למקום המשתמר? ומדוע?

תפילות בשבת

4. א. החליף בין תפילות השבת בשבת. האם חוזר? ומדוע?
- ב. מדוע תיקנו לומר "ויכולו" אחר תפילת ערבית? והאם המתפלל ביחידות צריך לאומרה?
- ג. מדוע תיקנו את ברכת 'מעין שבעי' הבא מספר מקרים שאין לאומרה?

דיני בעלי חיים בשבת

5. א. אלו איסורים וחששות, יש ברוכב על גבי בהמה בשבת? פרט!!!
- ב. בהמה שנפלה לבריכה בשבת. האם ומה ניתן לעשות בשבת?
- ג. האם מותר לתת לאינו יהודי לרעות את סוסיו בשבת?

דיני חבית שנשברה

6. א. חבית יין שנשברה או נסדקה בשבת באלו אופנים מותר להצילה? פרט!!!
- ב. קרטון של ענבים שזב ממנו מיץ. האם וכיצד ניתן להציל את המיץ? ומדוע?

בהצלחה!!